

ския езикъ. Не може и да се помисли за създаване на общий езикъ, а тъй сжщо праздно е мечтание, да се мисли, че може да се наложи на западнитѣ или южнитѣ славяни унотрѣблението на руския езикъ. Отъ това, че славянския езикъ се образувалъ отдѣлно, на-редъ съ кроатския, съ който, обаче, той е толкова близо, — би могло да се заключи за такава сжщо невъзможностъ да се слѣе българския езикъ съ сръбския или съ руския, както и да се съединятъ езицитѣ холландскій и нѣмскій или норвежкій и шведскій; но, за образованието на съюзъ, федерация, въ това съвсѣмъ не се съглежда безусловна неизбѣжностъ.

Несъкрушимата жизненностъ на българската народностъ особено се изразила въ съпротивлението на българитѣ противъ еленизацията. Тая глава въ историята на тѣзи страни е много важна. Слѣдъ установяването на оттоманското владичество, българската църква, която до тогава имала свое самоуправление, — узгубила своята независимостъ. До скоро врѣме тя била подчинена на гръцкия цариградскій патриархъ. И Фенеръ извлечалъ за себе полза изъ България съ сжщитѣ способности, както и въ Босна. Портата давала първосвященството въ истинната църква на тогова, който давалъ повече, а който вземалъ патриаршеството, за да си вземе разносикитѣ, продавалъ епископскитѣ катедри*). Епископитѣ така сжщо продавали еноритѣ на поповетѣ, и бѣдната рая исплащала всички тѣзи разносики на тая нисходяща сълба симонически търговски дѣйствиия. Всички епископи биле фанариоти, които не знаели и прѣзирали националнитѣ езици. Гръцкия езикъ билъ вѣроисповѣданъ езикъ, а турския — административенъ. Въ училищата учили по гръцки; въ църквитѣ, служението тъй сжщо се извършвало

*) Тая симония, продаване званията и мѣстата на духовенството, била силна йоще въ XVII вѣкъ. Единъ френскій пътникъ пише, въ 1681 г., слѣдующето: „Въ течение на двѣ години, които азъ прѣкарахъ въ Цариградъ, двама различни патриарха, за достигане патриаршество, давали на султана подарокъ, едина — 50,000, а другия — 60,000 жълтици. Когато нѣкой отъ тѣзи калугери успѣвалъ да намѣри нѣкой богатъ търговецъ да му даде пари, той се явявалъ при великия визирь, който не се затруднявалъ да даде титлата патриархъ на тогова, който му давалъ повече. Като подучи паритѣ, той издавалъ бератъ отъ султана, който исплаждалъ прѣдшния патриархъ и утвърждавалъ на негово мѣсто новия и заедно съ това, подъ опасение на биение съ прѣчки, отнемание имуществото и закривание